פשיגריטו. משגדלו המגבים קלת ונקרלו גירזע ולקמן מפרש שיטורו כפול הלבן: **פשיגיטו.** משיגדיל הגן עליהן והוא כפין מפחלי והומה ו בברכות (דף לו:) הפמה של ריחון מלמרף והגן שלו היו בשמע מלמרף: **סוף טוסר.** דלמר כל היכא דהגן לו טוסר לו גירזע כולהו הלא ניהו טוסר הגן בגיפין (דף לח:) משמע כגיפה המיס לטוסר: **פול סלבן פ"ד.** הלא בגפיס קיימת: **ופלן.** תגא דשמעת ליה דלמר טוסר הוא דהוי פירי דלקמני משיגריטו דהייט טוסר לבל סמדר לא רבנן היא וקמני דמדו בשאר לילנות, הא דלב אסי הוא טוסר הוא גירזע נקט הכא משום דלא תימא גירזע הייט סמדר ורבי יוסי היא: **בגיפפני קן.** תמריס של דקל זכר ואינן מתבשלין בו עולמית ונודרין לאתן בגיפן והן מתבשלות מאליהן בכלי כשה תמריס ונעשה בן קטנה, הלכך ר' אילעאי לא תפסיד מידי: **פוכל.** מקום כרמים ואינם הגרסי של *לבל והוא לבל כרמים: **דליום.** מרייליי"ש: **פקום.** מקום זיתים דהגן במנחות (דף פה:) תקועה אלפא לשמן ומחוך שהשמן מטי שם ורגילין בו מטיין תכמיס בהן דלכתיב (שמואל ב יד) וישלח יואב תקועה וגו': **נוטע אלב.** נמי איכא זיתים מובא והוא בחלקו של אשר דכתיב ביה ומובל בשמן רגלו במנחות (שם): **כדי שיסא פני יונא כו'.** מומר לאכול מן הכטסין עד שיכלו בשדה כל כך שיהא עני יונא לבקש ואינו מוצא כו': **גרוגרות.** תאנים יבשים: **פני בית היני.** תאנים של אותו מקום: **לא שהזכרו.** בבית המדרש להחשב פירי אלא למעשר: **פטיני.** תמריס: **דמוכינא.** מקום ואותן פגים ואותן תמריס לעולם קטנים: ואמר רב ביבי גרסינן ולא תירוצא הוא: **פרפי כמרייסא מפליף.** בגרוגרות עד הטריס בתמריס עד חנוכה: **מיפן לסרים מילין.** עפלין גלי"ש אבל שאר לילנות שבהריס אין יפין ונפקא מינה דלא מייתינן בטוריס מינייהו כדלקמן: **דקלים.** תמריס: **שקפס.** אינה עושה פירי: **שפלה.** ארץ מישור ולקמיה מפרש מאי נפקא מינה: **כשקמים אשר בשפלה.** שמע מינה דרך שפלה לשקמים ומיהו לאו דאיה נמורה היא לידע דאם אין בה שקמים לא תהא קרויה שפלה: בבטוריס כתיב "אשר בשפלה" מאלרלן "ודרשינן במנחות (דף פד:) נאמר כאן "ארץ חטה ושעורה וגו'" מה להלן שבח ארץ דהא בשבחה הכתוב מדבר אף כאן שבח ארץ ויליפינן מינה דאין מביאין אלא משבעת המינין האמורין אם ואין מביאין אלא ממקום משובח ותמריס משבעת המינין הם דכתיב "ודבש" דהייט דבש תמריס: **ולא מדקלין שבטריס.** דאינו משובחין אלא דקלים של עמקים: **ולא מפירות.** תבואת הגן שבעמקים שהמיס לגיס שם ותבואתן*) כמושה ומרקבת: **לנהל איתן.** לעגלה מרופה לריך שיהא קיים גדילים בו ואי לא לא מיקרי נחל: **ומפכר.** "שפלה אני מוכר לך" לריך שיהא בה שקמים: **מתני' מקום שנהגו אלא למכור.** דהחמירו על עלמן דילמא אתי למכור גסה: **ובכל מקום אין מוכרין לתן בספה גפס.** דגזור ביה רבנן משום אלה ומשום סכירות ומשום נסיוני במסכת ע"ז (דף טו:) וישראל מלוה על שביתה בהמתו בשבת: **עגלים ופייפים.** קטנים ולקח על גב דלאו בני מלאכה ניהו מיחלפי במכירת גדולים ושבורים מיחלפי במכירת שלימים: **בשבורים.** אלא משום לה ושמטו לה הלכך לא חזי ליה ישראל גבי נכרי ולא אתי למשריה מכירה אחריתי: **כן בפירא פטיר בשום.** לפי שמלאכתו לרכיבה ונסיונו דידיה ליכא למיגזר בהן דאין בה אלא משום שבות דאין רוכבין על גבי בהמה גבי שבות אבל הכא (דף לו:): **אלא נאכול.** דמיחזי כאוכל פסח בחוץ: **גמ' אשר זה.** ואפילו שחוטה בכר: **אבל מיפי.** לא דמו מידי לקדשים וכי קאמר "חיפון אלו לפסח" דמנכר לפסח קאמר אלא לאכולם ולא אמרינן מיחזי כמאן דאמר לאוכרן ולקנות פסח בדמיהן: **ס"נ אמר רבי יוסי פוהום פיש רומי.** ישראל תשוב שהיה ברומי: **מקולסין.** לעוין ראשו על כרעיו ועל קרבו כלליות הפסח דתניא בכילד עוין (לקמן עד:) רבי *עקיבא קורהו מקולס לפי שמולה כרעיו חולה לו בגלדו כעשה כלי זייט בגלדו כוכב נחושה בגלית (שמואל ב יז) תרגומו קולסא דנחשא: **אלמלא פוהום אמס.** אחד תשוב: קרוב

*) כס"י איתא כמושה

מלשיגריעו והזיתים משיניציו, ושאר כל האילנות משיוציאו *ואמר רב אסי הוא בוסר הוא גירזע הוא פול הלבן, פול הלבן סלקא דעתך אלא אימא שיעורו כפול הלבן, ומאן שמעת ליה דאמר בוסר אין סמדר לא רבנן, וקתני שאר כל האילנות משיוציאו אלא רבי אילעאי *בלניסתני קץ. תנו רבנן אוכלין בענבים עד שיכלו דליות של אוכל אם יש מאוחרות מהן אוכלין עליהן. אוכלים בזיתים עד שיכלה אחרון שבתקע ר' אליעזר אומר עד שיכלה אחרון של גרש חלב כדי שיהא עני יוצא ואינו מוצא לא בנופו ולא בעיקרו רובע. אוכלין בגרוגרות עד שיכלו פני בית היני *אמר רבי יהודה לא הזכרו פני בית היני אלא לענין מעשר (דתנן) פני בית היני, ואחיני דטובינא חייבין במעשר. אוכלין בתמרים עד שיכלה האחרון שבצוער רשב"ג אומר אוכלין על של בין הכיפין ואין אוכלין על של בין השיצין ורמינהי אוכלין בענבים עד הפסח בזיתים עד העצרת בגרוגרות עד החנוכה בתמרים עד הפורים (ואמר רב ביבי: ר' יוחנן תרתי בתרייתא מחליף) אידי ואידי חד שיעורא הוא ואי בעית אימא הא קתני בהדיא "אם יש מאוחרות מהן אוכלין עליהן" תניא *רבן שמעון בן גמליאל אומר סימן לדרים = מילין, סימן לעמקים = דקלים, סימן לגחלים = קנים, סימן לשפלה = שקמה, ואף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר ויתן המלך את הכסף בירושלים כאבנים ואת הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה לרוב סימן לדרים = מילין, סימן לעמקים = דקלים, פנקא מינה לבטורים דתנן *אין מביאין בטורים אלא משבעת המינין ולא מדקלים שבדרים ולא מפירות שבעמקים סימן לגחלים קנים *נפקא מינה *לנחל איתן סימן לשפלה שקמה נפקא מינה למקח וממכר, השתא דאתית להכי כולהו נמי למקח וממכר: **מתני'** *מקום שנהגו למכור בהמה דקה לנכרים מוכרין, *מקום שלא נהגו, ובכל מקום אין מוכרין להם בהמה גסה עגלים, וסייחין, ושלמין ושבורין ר' יהודה מתיר בשבורה *בן בתירא מתיר בסוס. מקום שנהגו לאכול צלי בלילי פסחים אוכלין, מקום שנהגו שלא לאכול אין אוכלין: **גמ'** אמר רב יהודה אמר רב "אסור לו לאדם שיאמר "בשר זה לפסח הוא" מפני שנראה כמקדיש בהמתו ואוכל קדשים בחוץ, אמר רב פפא "דוקא בשר אבל חיטי לא, דמינטר לפסחא קאמר, ובשר לא מיתיבי *אמר ר' יוסי תודום איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול גדיים מקולסין בלילי פסחים, שלחו לו אלמלא תודום אתה גזרנו עליך נדוי שאתה מאכיל את ישראל קדשים בחוץ קדשים סלקא דעתך אלא אימא קרוב

מלרלן" ודרשינן במנחות (דף פד:) נאמר כאן "ארץ חטה ושעורה וגו'" מה להלן שבח ארץ דהא בשבחה הכתוב מדבר אף כאן שבח ארץ ויליפינן מינה דאין מביאין אלא משבעת המינין האמורין אם ואין מביאין אלא ממקום משובח ותמריס משבעת המינין הם דכתיב "ודבש" דהייט דבש תמריס: **ולא מדקלין שבטריס.** דאינו משובחין אלא דקלים של עמקים: **ולא מפירות.** תבואת הגן שבעמקים שהמיס לגיס שם ותבואתן*) כמושה ומרקבת: **לנהל איתן.** לעגלה מרופה לריך שיהא קיים גדילים בו ואי לא לא מיקרי נחל: **ומפכר.** "שפלה אני מוכר לך" לריך שיהא בה שקמים: **מתני' מקום שנהגו אלא למכור** דהחמירו על עלמן דילמא אתי למכור גסה: **ובכל מקום אין מוכרין לתן בספה גפס.** דגזור ביה רבנן משום אלה ומשום סכירות ומשום נסיוני במסכת ע"ז (דף טו:) וישראל מלוה על שביתה בהמתו בשבת: **עגלים ופייפים.** קטנים ולקח על גב דלאו בני מלאכה ניהו מיחלפי במכירת גדולים ושבורים מיחלפי במכירת שלימים: **בשבורים.** אלא משום לה ושמטו לה הלכך לא חזי ליה ישראל גבי נכרי ולא אתי למשריה מכירה אחריתי: **כן בפירא פטיר בשום.** לפי שמלאכתו לרכיבה ונסיונו דידיה ליכא למיגזר בהן דאין בה אלא משום שבות דאין רוכבין על גבי בהמה גבי שבות אבל הכא (דף לו:): **אלא נאכול.** דמיחזי כאוכל פסח בחוץ: **גמ' אשר זה.** ואפילו שחוטה בכר: **אבל מיפי.** לא דמו מידי לקדשים וכי קאמר "חיפון אלו לפסח" דמנכר לפסח קאמר אלא לאכולם ולא אמרינן מיחזי כמאן דאמר לאוכרן ולקנות פסח בדמיהן: **ס"נ אמר רבי יוסי פוהום פיש רומי.** ישראל תשוב שהיה ברומי: **מקולסין.** לעוין ראשו על כרעיו ועל קרבו כלליות הפסח דתניא בכילד עוין (לקמן עד:) רבי *עקיבא קורהו מקולס לפי שמולה כרעיו חולה לו בגלדו כעשה כלי זייט בגלדו כוכב נחושה בגלית (שמואל ב יז) תרגומו קולסא דנחשא: **אלמלא פוהום אמס.** אחד תשוב: קרוב

*) כס"י איתא כמושה

שוחטו קצץ דלדברי הכל אין בהן פרי: ירושלמי בשביעית סוף פ"ד תאני רב הונא וחרובין שלשלן הוא חנטן גפנים משיגריעו אמר רבי יוחנן משיחילו מים דכתיב (איוב ז) כי יגרע נשפי מים. [עוד שם בפ' תמיד] תאני רשב"ג מהבאנא עליו עד הפנים חמשים יום וכן הפנים עד השיתים שלשים יום וכן השיתים [עד ההאנים] חמשים יום רבי אומר כולהו מארבעים יום לוקח תאנה ואינו יודע מאימתי תנאה אמר רבי יוחנן מתה מאה יום לספרא אם הל לתוכן חמשה עשר בשבט הוא יודע מתי הנאה אמרו לו והלא עמו בסבריא בנות שרח ועושות לשנה אחת אמר לו והלא עשבם בציפורני ועושות הן לשלש שנים *): **תנו רבנן** אוכלין בענבים עד שיכלו פניות של אבל: אמר רב יהודה לא הזכרו פני ביתתי ואחינא דטובינא פי' ניסואן חייבין במעשר אוכלין בתמרים עד שיכלה האחרון שבצוער וכו' ורמינהי אוכלין בגרוגרות עד הפורים ואמר רב ביבי רבי יוחנן מחליף אוכלין בגרוגרות עד הפורים עד החנוכה ושני' אידי ואידי חד שיעורא הוא כלומר התמרים כלים בצוער בשרים. איבעית אימא הא תניא בהדיא ואם יש מאוחרות מהן אוכלין עליהן כיפין וציצין כבר פירשנום למעלה: **תניא** רבן שמעון בן גמליאל אומר סימן לדרים מילין שהן עשין גדילים בהדים סימן לעמקים דקלים כלומר אין אילן גדילים אלא בעמקים ומהם ראוי להביא בטורים דתנן אין מביאין בטורים חוץ משבעת המינין ולא מן הדקלים שבהרים ולא מן התמרים שבעמקים פי' ששת המינין הנותרים לא תביא מן העמקים שאינן גדילים כהגן: **מתני'** מקום שנהגו למטר בתמה דקה לנכרים כו' מקום שנהגו לאכול צלי בלילי הפסח אוכלין וכו' אמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיאמר בשר זה לפסח מפני שנראה כמקדיש בהמתו תראה אוכל קדשים בחוץ ומתרגינן עליה מדרבי יוסי דאמר תודום איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול גדיים מקולסין בלילי פסחים וכו' ופרקי'

*) כס"י איתא כמושה

מפני שנראה כמקדיש קדשים בחוץ. בכולי שמעתא פירש"י שעכשיו קורא שם ופירש נמי שלא התגדב כדרך המתגדבים הייט דמחיים לא קרא לו שם פסח ואי נמי קרא לו שם בשעת עלייה אי שלא כדרך המקדישין וקשה דקאמר גרשה כמאכיל קדשים בחוץ והלא גם בפנים אין לעשות כן דאיתו קדוש אלא לדמיו והוה ליה למימר שהוא קרוב למעילת קדשים ועוד בגדי מקולס לר' שמעון נהי דליכא למיחש שמא הקדישו עכשיו שאין זה כדרך המתגדבים מכל מקום ליתסר למיעבד הכי שלא יאמר מחיים לקדשיה דסופו מוכיח על תחלתו שעשאו מקולס וע"כ טעמא משום הכי הוא דהא מוקמינן לא שנא אמר ולא שנא לא אמר לך גרשה דעל ידי שאומר עכשיו בשר זה לפסח סברי ליעבי דמחיים לקדשה ורבי שמעון אפילו לקדשה מחיים [לשמעון] בחון לא הוי הקדש משום שלא התגדב כדרך המתגדבים כדמוכח בתוספתא [א] בפרק בתרא דמנחות דקאמר הרי עלי עולה על מנת שלקריבנה בבית חוזיו רבי שמעון אומר אין זה עולה וה"ע הוי כמקדיש על מנת להקריב בחון הוא דאיתו קדוש והא דלא מייתי לה הכא אלא מייתי ההיא דמנחה משום דמפרש בה בהדיא שלא התגדב כדרך המתגדבים:

רבי

רבינו חננאל

פרי ואמרי' איני ומי פליני רבנן עליה בכל האילנות התגנבשביעית סוף פ"ג מאימתי אין קרצצין את האילנות בשביעית ב"ש אומרים כל האילנות משיוציאו וב"ה אומרים החרובין מששרשו ונפנים משיגריעו והזיתים משיניציו ושאר כל האילנות משיוציאו ואמר רבי אסי הא דתנן הנפנים משיגריעו ופי' בעת שיהא בוסר כשיעור פול הלבן יש לו גרעינין ומאותה העת נקרא פרי ואסור לקצצו ולהסירו דלאכלה אמר רחמנא ולא להפסדה ש"מ דלהאי תנא בוסר נקרא פרי אבל סמדר אינו פרי מאן שמעת ליה דאי סברא רבנן [ולקני] "ושאר כל האילנות" והנה לא נחלקו רבנן על ר' יוסי אלא על הנפנים בלבד ופרקי' לעולם כל אילן משיוציאו אסור לקצצן ורבי אילא כפנייתא

נוטאן

מינו בתחיה טוענת טמגדים (ואכמ מגדים) אינוים טוטים מבנה

נבקא מינא לדינא הגיגו מקומות טוטים

נוטאן

מקום טנהגו ... ו. מכירת בהמות דקות לנכרים ב. אוכלת בלילי פסחים

נוטאן

הנגיעת אוסורות מטות נבאה קדשים בחוץ מבנה

ב' דאות מי הביא דאו דתנוים

נוטאן

פרי אמרי' אינו ומי פליני רבנן עליה בכל האילנות התגנבשביעית סוף פ"ג מאימתי אין קרצצין את האילנות בשביעית ב"ש אומרים כל האילנות משיוציאו וב"ה אומרים החרובין מששרשו ונפנים משיגריעו ופי' בעת שיהא בוסר כשיעור פול הלבן יש לו גרעינין ומאותה העת נקרא פרי ואסור לקצצו ולהסירו דלאכלה אמר רחמנא ולא להפסדה ש"מ דלהאי תנא בוסר נקרא פרי אבל סמדר אינו פרי מאן שמעת ליה דאי סברא רבנן [ולקני] "ושאר כל האילנות" והנה לא נחלקו רבנן על ר' יוסי אלא על הנפנים בלבד ופרקי' לעולם כל אילן משיוציאו אסור לקצצן ורבי אילא כפנייתא

גליון השס"ם

גמרא סימן לדרים מילין. עי' ע' חכם צמי פי' ל"ג:

[תוספתא דשביעית פ"ז מיזכרן סמ: [ע"ש הש"ס ליתא מלא התגן]

* מוגה ל"ל נכי.

[תוספתא דשביעית פ"ז]

* נראין כדי לפקל על הקריאה ולפ"ז מיד לתשובות

מנחות פד. בכורים פ"ג [פ"ג]

פ"ז יד:

שבת לד. בכורות ב.

בכורות יט. בילה כב. [תוספתא דבילה פ"ב]

* סוגריים לשם ד"לון - התוכח ל"ל בקיאר בד' תיקון

הגהות מהר"ב רגשבורג [א] תוס' ד"ה מפני וכו' כדמוכח בתוספתא כפ' בתרא דמנחות. ע"ל במסכת דמנחות ד"קמ"

[לפנינו שם איתא רבי פרסון] כעשה כלי זייט בגלדו כוכב נחושה בגלית (שמואל ז יז) תרגומו קולסא דנחשא: **אלמלא פוהום אמס.** אחד תשוב:

מעין משפט נר מצוה

כו א מיי' פ"ב מהלכות שמטה הלכה יח:

כז ב מיי' פ"ו מהלכות שמטה הלכה יא:

כח ג מיי' פ"ב מהלכות יסודי התורה הלכה ב:

כט ד שם הלכה ג:

ל ה מיי' פ"ב מהלכות שבת הלכה ה סמג לאוין סה טוש"ע י"ד סי' קנא סעיף ד:

לא ו מיי' שם פ"ו ג:

לב ז שם הלכה ד:

לג ח מיי' פ"ח מהלכות מלה הלכה יא סמג עשין מא טוש"ע א"ח סי' תעו סעיף א:

לד ט י טוש"ע א"ח סי' תסט:

נוטאן/מבנה = סוף מאי אכילה בו מינים טוטים לגבי טבילות